

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 17/2017
06.04.2017. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б. Слијепчевића, као председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., Улица ... број ..., коју заступа пуномоћник Зоран Стаменковић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., Улица ... број ..., кога заступа пуномоћник Мила Савић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке, одлучујући о ревизији тужиље која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 5803/15 од 03.08.2016. године, донео је у седници већа одржаној дана 06.04.2017. године следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље АА из ..., изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 5803/15 од 03.08.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Лесковцу П бр. 337/2015 од 03.06.2015. године, усвојен је тужбени захтев тужиље према туженом и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 21.05.2009. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду и наложено туженом да тужиљу врати на рад на пословима административног радника „...“, на коме је радила пре отказа уговора о раду, или на било које друго радно место које одговара њеној стручној спреми, у року од осам дана по пријему пресуде. Обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 234.000,0 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 5803/15 од 03.08.2016. године, преиначена је пресуда Привредног суда у Лесковцу П број 337/2015 од 03.06.2015. године у ставу 1. изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље да се поништи као незаконито решење туженог „ББ“ из ... о отказу уговора о раду број ... од 21.05.2009. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду, те да се наложи туженом да тужиљу врати на рад на пословима административног радника „...“, на коме је радила пре отказа уговора о раду или на било које друго радно место које одговара њеној стручној спреми и обавезана је тужиља да

туженом на име трошкова парничног поступка плати 239.250,00 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 5803/15 од 03.08.2016. године, тужила је благовремено, преко пуномоћника из реда адвоката, изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, и због погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужени је у целини оспорио наводе ревизије тужиле и предложио Врховном касационом суду да исту одбије као неосновану. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним чланом 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), а у вези са чланом 506. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Тужила се позива на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1 и став 2 тач. 6, 8, 10, 11 сада важећег Закона о парничном поступку, учињене у поступку пред другостепеним судом, али не образлаже у чему се састоје битне повреде одредаба парничног поступка, па се ревизија у овом делу не може ни испитати. Осим тога, битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. очигледно не постоје, јер другостепени суд није донео пресуду нити на основу признања, ни на основу одрицања, пропуштања или због изостанка, у поступку је употребљавао српски језик и писмо које тужила употребљава, не ради се о пресуђеној ствари, нити је у истом поступку било донето решење о искључењу јавности на главној расправи.

Тужила је тражила да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 21.05.2009. године, на основу кога јој је престао радни однос и да се наложи туженом да тужилу врати на посао – радно место на коме је радила пре удаљења из предузећа. Тужила сматра да је наведено решење незаконито и да је донето на њену штету обзиром да је потреба за истим радним местом постојала, а имајући у виду чињеницу да је након отказа тужиле на исто радно место примљен други радник.

Првостепени суд је закључио да нису били испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, за отказ уговора о раду, налазећи да је само формално смањен број извршилаца на пословима ... које је обављала тужила, иако је потом на истим пословима, само са променом назива према систематизацији, распоређено још четворо радника, што је према налажењу првостепеног суда супротно одредби члана 182. Закона о раду. Тужени, према ставу првостепеног суда, није требао да тужили да отказ уговора у раду, већ да је распореди на друго радно место које би одговарало њеној квалификацији и способностима на основу процене комисије, јер тужила, обзиром на године старости (30 година и 7 месеци радног стажа), нема могућност да се запосли код

другог послодавца, па је на основу свега наведеног, поништио решење о отказу уговора о раду примењујући одредбу члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05), обавезујући туженог да тужиљу врати на радно место на коме је радила или на друго радно место које одговара њеној стручној спреми, способностима и квалификацијама.

Другостепени суд није прихватио правно становиште првостепеног суда као правилно и на закону засновано, већ је закључио на основу изведених доказа и утврђеног чињеничног стања, да је спорно решење донето у складу са чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05), који је важио у време отказа уговора о раду, а којим је послодавцу дата могућност да раднику откаже уговор о раду. У конкретној ситуацији, у поступку стечаја који се спроводио над туженим, усвојен је план реорганизације, тужени је доставио доказе да је у складу са одредбама Закона о раду, као и због потребе за рационализацијом и ефикаснијом организацијом стечајног дужника, због увођења аутоматске обраде података, спровео прописани поступак ради укидања појединих места или смањења броја извршилаца у пратећим службама, све то у смислу члана 153. став 1. тачка 2. и чл. 155, 154, 157. и 158. Закона о раду. Тужиљи је отказан уговор о раду у поступку Програма решавања вишка запослених, а на основу утврђених резултата рада, квалитета и обима обављеног посла у односу запослених према радним задацима. Иако је тужени као послодавац, примио у радни однос нове извршиоце због другачије систематизације, престала је потреба за обављање послова које је тужиља извршавала.

Врховни касациони суд прихвата изражено становиште другостепеног суда као правилно, тако да се наводи из ревизије не могу прихватити као основани.

Неоснован је ревизијски навод да у конкретном случају нису били испуњени услови за отказ уговора о раду тужиљи у смислу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, јер је само формално смањен број извршилаца на пословима које је обављала тужиља, а да је потом на истим пословима само са променом назива према систематизацији распоређено више радника, што је у супротности са чланом 182. Закона о раду. Неоснован је са разлога што је послодавац у оквиру спроведених организационих промена извршио прераспоределу других радника на радно место на коме је била распоређена тужиља, тако да предност за закључење уговора о раду на основу члана 182. Закона о раду постоји само када послодавац заснива радни однос са трећим лицем, а не и у ситуацији када врши распоређивање већ запослених лица. Новим Правилником о систематизацији, како је то утврђено у поступку, укинута су послови које је тужиља обављала а систематизовано је ново радно место, са описом послова, које поред послова које је обављала тужиља, обухвата и друге послове. Тужиљи је отказан уговор о раду кроз усвојени Програм решавања вишка запослених након утврђених резултата, квалитета и обима обављеног посла и односа према раду те нема повреде одредбе члана 182. Закона о раду, што је део радника прераспоређен на друга радна места, а не ради се ни о запошљавању нових радника на истим пословима.

Неосновано је и позивање ревидента на пропуст туженог да тужиљи понуди премештај на друге послове у складу са чланом 155. став 1. тачка 5.

Закона о раду, будући да је њено радно место на које је била распоређена укинута. Програмом решавања вишка запослених од 18.03.2009.године који је донет у складу са чланом 153. Закона о раду обухваћени су сви елементи из члана 155. истог закона, те су предвиђене и мере за запошљавање упућивањем радника код другог послодавца, концентрацијом неких послова на постојеће извршиоце, док је вишак радника након исплате отпремнине упућен на евиденцију Националне службе за запошљавање. Због рационализације, како радних места, тако и броја запослених, те како тужилино радно место административног радника „...“ више није било предвиђено Правилником о организацији и систематизацији радних места као посебно радно место, то тужени није имао обавезу да тужиљу распореди на друго радно место, јер се не ради о лицу из члана 101. Закона о раду, те нема идентитета чињеничног стања са пресудом Прев 380/2015, на коју се ревидент позива у смислу обавезе туженог да тужиљи понуди премештај на друге послове, ако је њено радно место укинута. Примена новог Правилника захтевала је смањење или укидање појединих послова што је и условило престанак потребе за одређеним бројем радника који су те послове обављали.

Неосновано је и указивање ревидента да је код туженог усвојен План реорганизације, варијанта 2 од 06.04.2006.године, те да је он у конкретном случају једини основ који се може применити, а Планом реорганизације није регулисано да ће радно место тужиље бити укинута, нити да ће тужиља бити проглашена технолошким вишком. Планом реорганизације у смислу члана 128. став 1. тачка 16. Закона о стечајном поступку, као једна од мера може се предвидети и отпуштање запослених, али се права запослених у складу са чланом 133. став 4. истог закона остварују у складу са прописима који регулишу радне односе, осим ако овим законом није другачије одређено. Планом реорганизације се као мера предвиђа отпуштање запослених, која мера се конкретизује и реализује доношењем новог Правилника о систематизацији и појединачних решења у смислу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, а по поступку спроведеном у складу са чланом 153. до 160. Закона о раду.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена као ни разлози на које се пази по службеној дужности, Врховни касациони суд на основу процесних овлашћења из члана 405. Закона о парничном поступку, одбио је ревизију тужиље као неосновану.

На основу овлашћења из члана 161. Закона о парничном поступку одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б.Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић